

Честь України!

Готов Боронити!

ГОЛОС МОЛОДІ

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

В цьому числі:

	Стор.
Я. Деременда:	1
ПІД ПРАПОРОМ СУМ-у	1
В ТРИСТАЛІТТЯ ВІЗВОЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ НАЦІЇ	4
О. Олесь:	9
В. Орленко:	9
ДО ЗАВДАНЬ СУМІВЦЯ	9
о. І. Гасяк:	10
МИ ПІДЕМО	10
О. Гірко:	11
БУДЬМО ЗГІДНІ З ПРОВІДІННЯМ БОЖИМ	11
С. Рудницький:	12
З ЛЕМКІВЩИНИ В НІМЕЧЧИНУ	12
С. Глід:	14
В МОЇЙ ДУШІ	14
Б. Лихолат:	15
ЗА НОВИЙ КОНТОП	15
С. Глід:	16
ПІДСОННЯ УКРАЇНИ	16
Д. Мілтон:	17
ВТЕЧА	17
С. Глід:	19
ЗАСПІВ ДО „ЛАЛЛЕГРО“ (перекл. В. Микула)	19
С. Глід:	20
СУМ У ШИРОКОМУ СВІТІ	20
Д. Мілтон:	22
З ЖИТТЯ СУМ-у У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ	22

ЧИСЛО 7. (8).

ЛИПЕНЬ, 1950

РІК II.

ГОЛОС МОЛОДІ

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Число 7. (8).

Липень 1950.

Рік II.

Вітай Владико!

Українська молодь, зорганізована в Спілці Української Молоді, щиро сердечно вітає Його Високопреосвященство Владику Полікарпа, Митрополита УАПЦ, з приїздом на терен Великобританії.

З нагоди 75-ліття уродин Його Високопреосвященства, Високопреосвященного Митрополита Полікарпа, сумівська молодь бажає Дорогому Гостеві богато щастя та багатьох літ.

ПІД ПРАПОРОМ СУМ-у

Ми родились із крові народу,
Колисала нас грізна тюрма
Гі ртували бої за свободу
І ненавість до ганьби ярма...

(Пісня укр. революціонерів)

В цих чотирьох рядках української революційної пісні криється вміст беперервного життя української молоді від сумерків нашої історії до нових днів, від світлої давнини, коли степами України, маршували безсмертні полки Святослава Завойовника до днів українського Леоніда, ген. Т. Чупринки та українських спартанців — Української Повстанчої Армії.

В цих рядках криється любов до батьківщини, ненавість до ворогів, покора перед нацією, гордість післанництва, лагідність до немічних і суворість бійця — революціонера. Ними живе душа —

палка душа української молоді.

Такі характеристичні прикмети душі української молоді, яка родилася на крові свого народу, знає кожне століття.

Обличчя молоді мінялись роками, але душа її оставалась завіди такою, якою викувала її беззасташна боротьба — душа в віданістю батьківщині та безмежною любов'ю до волі. І ця любов до батьківщини і волі, а ненавість до ярма, у світлі дні нашої історичної давнини створила могутню українську державу, а в часи лихоліття і неволі була стало пригадкою ворогам, що Україна це вулькан, який скорше чи пізніше вибухне і силою своєї революційної стихії покладе край ворожій займанщині.

Тож не дивним є, що українська усна словесність а даліше і сторінки нашої

історії заповнені іменами української молоді, яка надихнена любов'ю до боротьби, і волі віддається на жертівник своєї батьківщини, для країного завтра, для добра живих і ненароджених. А безіменних героїв — упавших борців — міліони.

Немає століття в житті нашої, непокірної ворогам нації, де молодь припинила б хоч на мить боротьбу за волю чи в обороні її, то всетаки ХХ століття відзначається посиленням цієї боротьби, скріпленим духових та фізичних сил, і виявом її в кожному одному році, в обличчю кожного ворога.

Перед нами сотки яскравих прикладів до попереднього речення, перед нами відкриті сторінки історії визвольних змагань першої світової війни, а на них імена 300 молодих безсмертних лицарів Крут, які здержанням биття власних сердець продовжили биття серця України. Вони були свідомі, що кожний один оборот коліс залишного ешелону по близьких рейках скорочував їхнє життя, зближав їх на „марсове поле“ авідки немає вороття. Однаке ця свідомість не змінила їх мужності постанови. В них любов до батьківщини, любов до народу, любов до волі були більші, як любов до життя і самих себе.

Іх чин був предтечою всіх інших, які стало з'являтись на обрію боротьби, був стимулом в боротьбі для молоді, яка прийшла на зміну їм, а ворогам це був доказ, що боротьба вступає в останню свою фазу, де немає компромісу, де не має перемир'я, де є боротьба до побідного кінця.

Ворог пройшов по трупах крутянців до Києва, втопив нанова звільнені колись степи і силою облуди і брехні закував недавно Воскресшу Україну в зализа але, не міг зв'язати духа героїв Крут, яких большевицькі кулі і штики викинули з тіла. Іх дух не знаючи простору ні часу, зайшов у кожний закуток України, втіявся в нові тіла молоді і клав їх на сторожі волі. Ось і генеза СУМ-у.

Серед кровавих буднів большевицької займанщини, серед жорстокого терору ГПУ, серед червоної реакції на події, які де facto і де юре поставили Україну у

колі вільних пародів, українська молодь вперто і послідовно шукає нових метод боротьби, нової тактики, яка відповідала б післявоєнним умовам, продовжує боротьбу. Зриває з большевицького обличчя маску, щоб показати не тільки українцям, але і цілому світові, що за цею маскою криється жадоба просторів і жадоба людської крові. Ідуши за поученням князя Ярослава Мудрого, що кожну галузку одинцем легко переломити а в'язку ніколи, українська молодь організується в 1925 р. в Спілку Української Молоді.

На фоні нової організації з'являються імена молодих патріотів, заваятих борців, прикладних ентузіастів, які силою своїх характерів, своєї волі, невтомної посвята і активності, закріплюють її на українському ґрунті, привносять все нових активних членів, поширяють організаційні клітини по різних містах України. Серед цих імен — безсмертне ім'я Павлушкова.

Він організатор, активний член, добрий товариш і невтомний борець. Будучи ініціатором Спілки Української Молоді, він разом зі своїми однодумцями і співпрацівниками накреслив виразну програму стремільної і боротьби молодої організації. Основна програма СУМ-у це боротьба за встановлення української республіки з парляментом, з гарантією свободи, за приватну власність на землю і промисловість, за свободу торгівлі і кооперації. Крім політичної програми була намічена програма національно-вищікільного характеру. (Творення наукових самоосвітніх гуртків, і т. п.)

СУМ скоро зрос, скріпився, охопив в свою програму всі ділянки громадського і політичного життя, всі верстви населення, а передовсім школи і військо. А його злуга на автономних засадах з СВУ збогачує організацію визначними професійними силами в особах педагогів Київського Університету проф. Єфремова і Дурдуківського.

Зі зростом сили і активності організації, зростає і дія її на зовні, поза її рамками. Це в свою чергу звертає на себе увагу ГПУ і комуністичної партії, які змісця повели акцію над ліквідацією цієї молодечої організації.

Комуністичні агенти ввійшли непомітно в ряди організації, а перебуваючи там як активні члени вибрали матеріали про ціль, завдання, і пляни організації і це все разом зі списками визначних сумівських діячів передали ГПУ.

Маючи точні списки членів СУМ і СВУ, ГПУ приступило до ліквідації обох організацій. В 1929 році починається великий процес проти СВУ і СУМ-у у висліді якого більшість членів було засуджено на довголітні каторжні роботи в Сибірі. Хвиля арештів покотилася широко по цілій Україні. Тисячі української молоді опинились в тюряма під закидом принадлежності до революційної організації. СУМ позбавлений провідних кадр припинив свою діяльність в організованій формі, а почав виявлятися в спорадичних випадках в різних періодах часу і місця.

Вислід процесу і більшевицький терор не відстрашив молоді від дальшої боротьби за сповнення ідей накреслених основоположниками СУМ-у, противно навіть молодь з поза рядів СУМ-у в перебігу процесу відкрила правдиві наміри комуністичної Москви відносно України і українського народу і заняла своє рішуче і визивне становище, що привело до ще більш жорстокої ГПУ—НКВД реакції у формі штучного голоду на Україні.

Друга світова війна, свою жорстокістю перевищила першу і всі попередні хоч дала багато розчарувань українській молоді, не знеохотила її в боротьбі, а ще більше скріпила завзяття, зміцнила волю, дала повний образ значіння державності, щоб цим стимулювати присипляючу втомою енергію молоді.

Яскравим доказом послужить нам боротьба української молоді в героїчних епопеях УПАрмії, які боролися рівночасно проти двох а то і трьох імперіалізмів; брунатного, червоного, чи вкінці польського.

Ідея СУМ-у в різних прибраних формах знаходить своїх приклонників серед молоді в краю і на еміграції а навіть в тій самій формі з цим самим духом, під тим самим іменем відновлюється і оформлюється в тіло, 18 липня 1946 року в Німеччині.

Мимоволі насувається питання. Чи має якесь відношення СУМ що зродився в краю між СУМ-ом, який відновлено на еміграції?

Відповідь є проста, а замало було б сказати так. Це є автентична ыдбитка так форми як і змісту. Їх ціхує це саме ідеологічне підложжя ця сама програма; хоч різна тактика і методи. Ці останні вже дещо приноровлені до теперішніх обставин. Основи ці самі і тому не зробимо помилки коли ствердимо, що цей самий СУМ, який був ліквідований в Україні 1929 року воскрес на еміграції по 20 роках перерви.

І знова питання. Нащо було відновлено на еміграції СУМ коли ми живемо у вільних демократичних державах світу. Адже ж основна ціль СУМ-у була боротьба з комунізмом за національне обличчя молоді, за душу її. Так це правда, але незаперечною правдою є, що за цих 20 років комунізм вспів проникнути у всі закутки земної кулі в кожну одну державу. Пята колона потворила свої революційні огнища на цілому глобі тому факт існування СУМ-у на еміграції не тільки не перечить своїм існуванням принципам СУМ-у в краю, але ще більше зближує і індифікує його. Спілка Української Молоді, яка відновилась на видвигнутих ідеях перших сумівців, знайшла скоро відгомін в душах молоді, а ця захоплена невмірущою ідеєю поповнювала ряди і цим ствердила живучість цієї ідеї. За чотири роки своєго існування на еміграції в рядах, опинились тисячі української молоді, молоді національно свідомої, молоді ідейної, активної жертвою, готової на найбільшу жертву, виключно з жертвою власного життя. В чотирьох роках ідея СУМ-у проникає крізь кордони Німеччини в вільний світ, в держави Європи, Африки, обох Америк, Австралії, попадає в душі молоді і розростається. Вже сьогодні в 14 різних державах вільного світу є клітини молодечої організації. Ріст її не спинується. Ні! Організація кріпиться кожною хвилиною, кожної хвилини зростають ряди членів. А всі вони з духом Павлушкиова з ідеєю боротьби за Волю України. І вони

ведуть цю боротьбу різними способами за знання, за Волю, за знищення большевизму. Їм дас моральну піддержку, завзяття героїчної Української Повстанчої Армії, яка ще п'ять літ по закінченні тієї знаходиться в нерівній боротьбі з комунізмом в краю. Їх жертвеність, їх приклад незломності є нам поштовхом в праці і в боротьбі організації.

Ми в спільніх діях з ними, разом усувамо спільні перешкоди, які ворог кинув на наш спільний шлях, а це дас певну запоруку, що ціль наших зусиль є близька здійсненню, що спільний шлях яким прямує молодь краю і еміграції скорочується зі зростаючою швидкістю, що ми вже на порозі нашої цілі.

Боротьба іде. Українська молодь з цілою українською нацією стоїть у авангарді її. Ще будуть тяжкі бої. Ще будуть жертви, ще потече сто ріками

кров у Чорне Море, але молодь цього ще століття і то тільки цього, в авангарді українського народу вирішить раз на все цю боротьбу в свою корість, щоби прийдешні покоління могли жити в миру і спокою.

За нами трагедія Крут, за нами трагедія перших сумівців, перед нами ворог різної краски, а на кінці перемога.

Прапор СУМ піднесений високо понад голови молоді. Подув ідеї розпростер його над вільними просторами 14 держав. Молода згуртована в лави під покровом сумівського прапору маршує. І ніщо для нас простори, ніщо для нас океани, нічим для нас большевицькі штики. В нас любов до України, в нас завзяття і любов до боротьби. Нестримно вперед — до цілі — девіза нашого дня.

Ярослав Деременда

В ТРИСТАЛІТТЯ ВИЗВОЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ НАЦІІ

Україна поставлена на грані двох світів, від віків була забороном Европи перед дикою Азією, від віків боронила Европу перед наїздами диких орд гунів, готів, хозар, печенігів, половців і татар, жадних крові і наживи, вела з ним переможні війни, але й падала знесилена в нерівній боротьбі. З лиця землі зникали держави і народи, валились імперії, але українська нація перетрівала всі лихоліття, не заломилася, не зникла і, съдома свого великого завдання, збережена відвічним духом стихії, гідно сповняла свою місію, своє посланництво, доказувала свою живучість.

Західні сусіди України в той час, коли вона кровавилася в жорстоких боях, могли спокійно розвиватися, зростати в силі, а що інше зачали зазіхати на багаті українські землі, завоювали їх і перетворювали місцеве населення в послушних собі рабів-кріпаків. Це відноситься в першу чергу до поляків, які по упадку Київської держави спрямували свою екс-

панзію на схід і протягом двох століть збагачувались територіально за рахунок українських земель. Держава віддавала новоздобуті землі за різні заслуги на власність шляхті, яка заводила на них своєрідні порядки, де сваволя і жорстокість переходили межі можливого. Слідом за шляхтою рушили в Україну езуїти, які під покришкою католицизму проводили розкладову роботу і довели до розлому української церкви. Одне і друге було причиною частих повстань. Нарід доведений до крайності звірствами шляхти, втікав на низ і Запоріжжя, там організувався і збройно виступав проти зненавидженої ним шляхти. Повстання: Косинського, Лободи, Наливайка, Жмайлі, Павлюка, Острянина — ось етапи цієї безпереривної боротьби, що кінчалася звичайно невдачами, бо не мали перед собою ясно означені мети.

В той час на арену історії виступав Богдан Хмельницький. Особисто скривдженний польським шляхтичем Чаплінським,

законно добивається своїх прав у тодішнього польського короля Владислава ІІІ, якому він знаний зі складу козацької делегації, що таємно пертрактувала з ним. Не добившись нічого законною дорогою, Хмельницький вертається в Україну де з наказу місцевого старости Конецпольського його арештують. По втечі з в'язниці, за допомогою його приятеля полк. Кричевського, Хмельницький, не гаячи часу, ще зимою 1647 р. добирається разом з сином Тимошем і групою однодумців на Січ і там

самому його зародку, потопти потопти його в морі козацької крові і вирушили весною 1648 р. з великим військом на Україну, під проводом гетьманів Каліновського і Потоцького. Головне польське військо йшло суходолом з Степаном — сином Потоцького в авангарді і друга частина — головною реєстром і наймані німці плили Дніпром. Наблизившись до нового гетьмана Богдана Хмельницького, що вийшов вже з Січі, реєстром козаки всеціло перейшли до запорожців. Хмель-

оргачізув козацтво на війну з Польщею. Хмельницький був знаною особистістю в цілій Україні; в козацких рядах ще від 1647 р. виконував високий уряд військового писаря, а по складенні договору з кримським ханом весною 1648 р. козацька рада оголосила його гетьманом. Поляки, занепокоєні подіями на Запоріжжю, вирішили здавити повстання в

ницький здобув Кодацький замок і зрівнявши його з землею, вирушив на зустріч полякам, які розтаборилися в степу біля Жовтих Вод і покінчив з ними за одним ударом. Тільки один слуга врятувався живим, який і повідомив головне польське військо про цей погром. Поляки почали спішний відступ в напрямі на Білу Церкву, але Хмель-

дігнав їх під Корсунем і погромив на голову. Великий обоз і багато гармат дісталося козакам, а полонених польських гетьманів вислав Хмельницький в подарунку татарам.

Дорога в Польщу стояла отвором, але гетьман не спішився. Отаборившись коло Білої Церкви, розпочав переговори з королем Владиславом. Зачалася дипломатична гра. І коли внаслідок соціально-економічного, релігійного і загально-національного гнету українського населення польською державою вибухли повстання, то після корсунської перемоги повстання виростає в загально-визвольну революцію нації і Богдан Хмельницький являється вже не звичайним ватажком повстання, а провідником нації, — її вождем. До Хмельницького в ентузіазмом горнулися великі маси народу, вбачаючи в ньому свого оборонця; іх же треба було організовувати в непобідимі ко-горти, запровадити порядок і дисципліну. В цій діяльності гетьман виявив незвичайні організаційні, військові та урядові здібності і тривкі основи військового та державного ладу, покладені ним серед бурі революції, перетривали без основних змін через цілий час існування козацької держави.

Обережна тактика Хмельницького здавалася полякам нерішучістю і боязкістю з його сторони й тому готовались вони до нової війни немов до якогось свята, зі слугами і великим табором. Новий етап боротьби розпочав український ренегат — Ярема Вишневецький, прозваний „катом України“, нападаючи на мирне населення Поділля, де, однаке, дістав належну собі відсіч від славного тоді отамана Кривоноса. Два місяці передишки дозволили Хмельницькому закінчити більш-менш свою працю і вирушити в похід на вустріч полякам. Вони зійшлися під Пилявцями і в рішучому бою регулярне польське військо перестало існувати. Величезний шляхетський табор дістався побідникам, а з тим всі засоби озброєння і поповнення гетьманської скарбниці, одного і другого так конечно потрібного молодій українській державі для провадження війни. Поляки пробували ще рятувати втрачені позиції, але під Староконстантиновим були знищенні до ноги. Хмельницький йде далі на захід і, щоб не

нищити Львова, вяяв з міста окуп, (для татар) відпустив татар, домів і обложив сильну кріпость Замость, ключ до Варшави. В Варшаві, в той критичний для поляків час, зібрався сойм для вибору нового короля. Хмельницький хотів бачити наступником Владислава його брата Яна Казимира і поляки, думаючи, що краще йому, як кому іншому пощастить договоритись з козаками, радо на це згодився і гетьман повертає на Україну, закінчуячи другу фазу революції тріумфальним в'їздом до Києва. З олотоверха столиця зустріла Богдана Хмельницького як всенароднього вождя, як національного героя. Духовенство, аристократія, козацтво, міщанство, простолюддя — всі шари суспільства витали його як: „Мойсея, оборонця, спасителя і визволителя народу з неволі...“

Вже після пілявецького погрому, в огні боротьби, поволі кристалізується ідеологічна лінія великого гетьмана, що не вдоволяється вимогами вольності для Придніпрів'я, але сягає по всі українські землі. „Я вже доказав, чого не думав зразу. І докажу далі, що задумав. Вибу в ляцької неволі ввесь руський народ“ — заявляє він польським комісарам. Під час українсько-польських переговорів, проваджених під знаком взаємного недовіри і вичікування, укладає гетьман нову концепцію української державницької політики, геніальну своїм розмахом. Він один умів розвязати питання українського соціального життя, займаючи посереднє становище між Сходом і Заходом, намагався створити відповідний новий уклад сил на сході Європи, зумів здигнути на сильних підвалах козацьку українську державу. Опираючись на Семигороді, природньому союзникові проти польського імперіялізму, зберігаючи невтравліт з боку Москви і Литви, забезпечуючись на півдні договором з Туреччиною і Кримом, проводячи акцію в напрямі унії з Молдавією, шукаючи опертя на велико-держави, створюючи гегемонне становище України супроти дрібних її сусідів — все це доказує про політично-організаторський хист Богдана. Його концепція в тому відношенні є неперевершеною. Труднощі її реалізації довели до третьої фази революції.

Диверсія литовського князя Радивила

на Київ, недодержання Семигородом обіцянки єдарити на Польщу, а врешті зрада кримського хана в вирішальний момент під Збаражем не дали зможи Хмельницькому провести всеціло в життя свої далекосяжні пляни. Зборівський договір дозволив, однаке сформувати власну державу, а дволітня передишко спрямована була на реалізацію давніше накреслених плянів. Дійшло до нового договору з Портю, де Хмельницький дістав почесний титул „Сторожа Отоманської Порти“, а союз з Молдавією скріплено подружніми звязками Тимоша з Розандою, дочкою Лупула — молдавського господаря. Поляки розпочали нові воєнні дії на Поділлі, з новою силою вибухають селянські повстання. Непевний своїх союзників, зайнятий головно закордонною політикою, відкинув гетьман поляків до Збаража, але до зустрічі з головними польськими силами дійшло під Берестечком. Завдяки черговій зраді кримського хана битва була програна, однаке поляки не зуміли використати критичної хвилини. Залізна воля й енергія гетьмана зуміли запобігти катастрофі і вскорому часі зреорганізувати армію, натхнути її відвагу та волю до дальших боїв. А обличчі однодушної постави нації заломився пасифікаційний план Польщі супроти України і місто боїв при зустрічі під Білою Церквою дійшло до перемиря — трактату дуже некорисного для українців, який ні в одній своїй частині не був переведений в життя. Поляки пробували ще раз підкорити собі Україну, але в блискучих операціях під Батогом і Жванцем були розбиті. Нова зрада татар під Жванцем, що мало не погубила самого гетьмана, примусила Хмельницького оглянутися за новим союзником. Замість українсько-чорноморського блоку проти польсько-московського, логічного в своїх основах, а трудного до переведення хоч би із за психологічних причин (союз з невірним був тоді непопулярним), творить Хмельницький нову політично-мілітарну концепцію: блок України й Москви проти Польщі й Криму. Москва, яка цілий час займала двозначно-вичікувальну позицію і задержувала нейтральність в війні з Польщею, зручно використала політичний мент і в 1654 р. дійшло до підписання

Перяславського договору, що забезпечував за Україною всі права суверенної держави. Та вже в першого дня, в тракті переговорів, пізнав Хмельницький всю підступність та нахабність Москви, яка прямувала до загарбання України і перетворення її на звичайну московську провінцію. І тільки скрутне становище України оправдувало це трагічне потягнення гетьмана. Згодом, після заключення в 1656 р. московсько-польського договору в Вильні, становище Москви супроти України стало настільки ясним, що не улягало жодним сумнівам. Виступ Москви проти нового союзника України — Швеції, тільки потвердив це і тільки особистість самого Хмельницького здернувала Москву перед безпосередньою агресією. Група старшин, обурена дволичною грою московського партнера зложила на руки гетьмана декларацію вірності і послідовності в боротьбі за незалежність. Цей акт був виявом кристалізації ідей української національної революції, здійснюваних елітою що зродилася в огні і бурі революції, в процесі героїчної боротьби за державність. Провідну ідею революції висловив сам гетьман в 1955 р. польському послові Любовицькому:

„Був час, коли ми, живучи в тому великому домі Річипосполитої в згоді, мали якнайбільші успіхи. Козаки заслонювали вас грудьми своїми перед варварами. Тоді цвіло польське королівство, будило в сусідах ваздрість, а поляки в злуці з козаками завжди перемагли. Але від того часу, коли ті, що уважають себе за синів того королівства зачали порушати наші вольності, ранити наші голови, козаки почали кусатися і хоч в значній частині їх побито, але й немало синів королівства погинуло. А тепер кожного року, коли собі одна і друга сторона нагадає взаємні поравки, відновлюється помста і хоч би прийшло до згоди, то вірве її найменший привід. І наймудріша голова не видумає іншого тривалого способу замирення, бо існує тільки один: щоб королівство польське звіклося всіх своїх прав, які підносить на ціле Руське Князівство і віддало Русь козакам по Володимир, Львів, Перемишль, і Ярослав...

Та шляхта на це не дозволить, хоч би її тільки сотня зісталася в цілому королівстві, а козаки, поки стане зброй, не відступлять від цієї умови“.

А Україна горіла знову в затяжній боротьбі з окупантами. Буша, Вінниця, Красне, Умань, Дрижпіль, Охматів — це свідки слави минулого, етапи тяжкої боротьби. Останні роки життя Хмельницького — це доба його найбільшої могутності. Польща була напередодні розвалу, до козацької держави зверталися при укладуванні нової політичної констеляції на сході Європи, Україну вважали повновартісним партнером. Використовуючи спрятливу конюнктуру, укладав гетьман корисні союзи (пр. Швецію, Семигородом), а крім того провадив успішні воєнні операції (вдруге був під Львовом, а деякі частини вислав в рейди під Краків і Варшаву). Реалізуючи свої мрії, бажаючи остаточно зломати польський імперіалізм і вирватися з-під московської „опіки“, в вирі безпереривної діяльності — умер в Чигирині великий гетьман України, Богдан Хмельницький, дня 6. 8. 1657 р., а народ, з віячності до нього, передав булаву його синові Юрасеві. Сучасники Богдана бачили в ньому не тільки видатного воїнського стратега, але й великого організатора, що поклав основи нової державницької політики, яка до нині вражає свою геніальністю і розмахом. Українська нація завдячує великому вождеві народної революції своє відродження, свідомість свого історичного призначення. Хмельниччина була великим етапом в поході української нації до своїх соціальних і національних ідеалів. Облита слізами і кровю, ця чарівна коротка хвиля назавжди лишилася в

свідомості широких мас провідною зорею. Вона високо підняла „простих людей“ з їхньої неволі і упослідження, дала відчути себе людьми не простими, а повновартісними, дала можливість переходу до свого людського стану не на хвилю, а навіки.

Видатна особистість Хмельницького надала революції напрямок, що відрізняв її від попередніх повстань, вчинила її всенациональною. Хмельницький зумів витворити з маси найрізноманітніших людей провідну верству з ясною національно-державницькою ідеологією, конче потрібної для закріплення внутрішніх осягів революції. Він зумів передати свою безмежно-фанатичну відданість українській державницькій ідеї своєму найближчому окруженню — вихованій ним аристократії. І коли будівлю, що він збудував протягом десяти років, руйнувалося сотки літ, коли сліпу потенціальну енергію широких мас спрямували на будову власної держави і поглишення власного життя, коли підніс до висоти людини упослідженіх рабів — то його діло безсмертне і він залишиться назавжди головним героєм української історії. Він перший вказав нам шлях до віаволення нації і абудування власної держави власними силами. І тепер, в тристалітті великої української революції, якілід можемо оцінити діло Великого Вождя — Гетьмана, що визначив новий шлях українській нації в майбутнє, про який говорить його сучасник, Самійло Зорка: „його справою це було, що вже ніколи вмирати не могли права і свободи українські“ — і ми повинні про це памятати і тим шляхом йти.

„Лучше убо і благополізнише нам за віру святую православную і за цілість отчизни на пляцу воєнном от оружия бранного полегти, нежли в домах своїх яко невестюхам побінним бити.“

З Універсалу Б. Хмельницького 28. 5. 1648.

* * *

„Люди виглядають з охотою Хмельницького, іменують його спасителем своїм і віри їхньої, своїх подають урядовців, окрему річпостолиту свою встановили.“

Лист синдика львівського в серпні 1648.

ДО ЗАВДАНЬ СУМІВЦЯ

„Здобувай знання, що допоможе
Тобі опанувати світ і життя,
піднести Україну й перемогти
врагів“.

(Мирон-Орлик)

Специфічні умови життя, в яких опинилася українська молодь на еміграції, а особливо на цьому терені, де тяжка щоденна заробітня праця, здавалося б, позбавляє всякої можливості до здобуття чи поширення свого знання дорогою нормальної науки і студій, у великий мірі причинилися до сьогоднішнього дисить ненормального стану на цьому відтинку. На кількадесятисячну українську громаду в цій країні заledве кількох має можливість нормально студіювати. Коли однак докладно проаналізувати місцеві умовини і порядки то побачимо, що всежтаки можливостей до осягнення знання в такий чи інший спосіб є дуже багато. Здається, що в жодній іншій країні не є так гарно розвинуті і популярні всякого рода кореспонденційні чи вечірні курси, як це є власне у В. Британії. З цих курсів користуються сотні тисяч громадян. Говоримо „громадян“, бо не тільки молодь бере в них активну участь, а кожний, хто тільки має охоту вчитися, без різниці в віку. Побудовані ці курси в такий спосіб, що дають можливість вчитися людям з ріжним освітнім рівнем — від початкового до університетського, і з ріжних ділянок науки — від якогось вузько окресленого фаху до філософії і політичних наук. Зазначуємо, що зі всіх цих курсів користують люди, які, так як і кожний з нас, нормально працюють на прожиток, а тільки вільні хвилини посвячують на поширення свого знання чи здобуття нового, кращого фаху.

— Спілка Української Молоді, якої головним завданням є виховувати своїх членів в національно-християнському дусі на свідомих громадян України і безкомпромісних борців за її визволення, велику увагу прикладає рівно ж піднесеніні інте-

лектуального рівня кожного члена, розуміючи, що з піднесенням вартості одиниць, збільшиться вартість організації. В цьому випадку, однаке, СУМ, як організація, може тільки давати загальні напрямні і вказівки, а успіх залежить виключно від поодиноких членів, від кожного з нас. Очевидно, що завдання це не легке. В першу чергу треба сильної волі і охоти до науки. Це однак знайдеться в кожного, хто вповні усвідомить собі значення взятого на себе завдання і вперто буде змагати до успішного кінця. Часточується нарікання, мовляв, немає жодних виглядів на майбутнє. Це явна неправда і це може говорити тільки людина безнадійно хвора, бо для здорового, вповні сил і енергії юнака чи юнічки, завжди є добре вигляди на майбутнє, коли відповідно над собою попрацювати. Повертаючись до вище згаданих курсів, візьмемо на приклад потребу основного вивчення англійської мови. Вже сьогодні в багатьох випадках, прямо до болю відчувається брак відповідних знавців англійської мови, а потреба такого роду фахівців з кожним днем зростає. Знання англ. мови можна осягнути при дуже маленькій оплаті, але при великій вкладі праці і часу, візьмавши на відповідний вечірній чи кореспонденційний курс. Той хто погодиться на цій ділянці відразу має забезпечено майбутність перед собою і задоволення, а для української справи стається в повній цінності одиницею. Прикладів, таких можна навести безліч. Саме тільки розпізнання і простудіювання докладно британського способу життя, високого державницького вироблення народу, його традицій і надавичайно глибокого патріотизму — це тема, над якою варто попрацювати кільканадцятьма молодим людям, які, хоч без скорої особистої матеріальної користі, були б неоціненими одиницями в українському національному житті.

Отже одним з найважніших завдань кожного сумівця є посилення праця над самим собою в дорозі науки з ділянки, яка його найбільше цікавить і, яка

для здобуття і закріплення Української Держави в першої ваги. Щоб бути певним успішного кінця і щоб не зупинягись в половині дороги до означенії мети, треба насамперед зрозуміти важливість і суть поставленого перед собою завдання. Праця така вимагає великих зусиль, часто відмовлення собі всяких приємностей і розривок, хоч і тут при відповідному розподілі часу можна отримати приємне з корисним, але все це перевороти є легко, коли до цього є добра воля і зрозуміння.

Посвятаючись науці над собою ніхто

однаке не сміє зривати звязку з організованим суспільством, з СУМом в нашому випадку, і стояти осторонь його праці, оправдуючись тим, що працюється над снбою, бо організована праця це одиночка запорука нашої сили і загального успіху. Получення праці над собою з загальною справою національного визволення дасть найкращі наслідки зарівно в нашему сучасному еміграційному житті, як також для державного будівництва України в недалекій майбутності.

В. Орленко

Почесна Президія віча Антибольшевицького Бльоку Народів, яке недавно відбулося в Лондоні. До присутніх промовляє о. прот. Молчанівський.

О. О. съ

Ми підемо...

*Ми підемо и ирокими шляхами,
Ми здійснимо колишні сни...
Ми вернемось небесніми громами,
Потоками-пророками весни.*

*Для них ми будем блискавками,
Грозою, бурею, мечем...
Для вас ми придемо з квітками
Для вас ми сонце принесем.*

Будьмо згідні з Провидінням Божим

В книзі Єзикіїла (XVIII, 2, 25) чи-
таемо ось які слова: „Батьки їли
кислі Ірона, а в дітей на зубах оскома...
неправедлава путь Господня“.

Ось тими словами жили в довгій
неволі, жалувалися та скаржилися на
Боже Провидіння. Але не сам тільки
царід. Йов, що був взором терпеливості,
в своїй злій хвилині питав: „Чому безбож-
ні живуть?“ (ХІ, 7). Пророк Еремія
дивлячися на знищення міста закликав:
„Захиталися мої стопи, коли я дивився
на спокій грішників“ (LXXII, 2, 3).
Закиди, як бачите, старі мов світ. Жаль
гластиний всім хто тільки терпить, тим біль-
ше хто терпить довго.

Подібні жалі можна найти і в нашому
українському народі. А чи інші в нас
вирази оскаржень, хоч ми розумні
християни знаємо, що Бог не може
творити ні рядити соторінням, як тільки
добре і досконало, що в часі творення
все похвалив, що є добре і досконале.
Самі вкінці бачимо це в красі природи
і порядку цього світу.

Все, що творить Господь Бог із
розумним соторінням, яким є чоловік,
воно мусить бути добрим і дуже
добрим, бож сам Господь нас впевнив,
що Йому про нас більше ходить, як
про інші соторіння (Мат. VI, 77).

Але ж ми зухвалі хочемо своїм
плитким розумом зглибити таємниці
Божої Мудrosti.

Нераз, приглядаючися мистецькому
образові, на початку вдаряє нас несмак,
грубість рисів. Пової однаке, дивляючися
краще, та ще до того засягнувши пояснені
інших знавців в тій штуці малярства,
зачинаємо щораз більше відкривати гармо-
нію цілості, форму, та вкінці і гарну
цілість даного образу.

Подібно також мається наш осуд
щодо зарядження Провидіння Божого.
Зразу вдаряє нас якась нерівність, непра-
ведливість. Однаке, в міру того, як будемо
зближатися до точки правдивого бачення,
до Огнища, вічности, що в ньому мешкає

Бог, в якого виходить і до якого все
повертається, щораз більше будемо бачити
тоді здивування замість осуду та згіршення.
Зразу все добачуватимемо темніше, якби
через мряку, тоді щораз ясніше, аж на
кінці в досконалому світлі.

Бог справедливий! Щобільше, милосерд-
ний навіть. А Україна терпить... Треба
нам розглянути чому саме.

Нарід—це діло в руках Божих, кажете,
Так, це правда. Але не думайте, що на-
роди є самі ціллю свого існування. Ні.
Є тільки середником в руках Божих до
розширення Його царства тут на землі, до
візнання, оборони Правди і Справедливо-
сті! Тому доля жидівського народу, який
тоді становив це царство Боже на землі,
є досконалим взором долі цілого християн-
ського людства, а з тим і нашого українсь-
кого народу. Як довго вони додержували-
ся закону, жили в спокою. Коли тільки
попадали в зневіру, ідолопоклонство, Бог
посилає пророків, післанців Своїх, які на-
поминали вбунтований нарід та його кара-
ли. Коли їх вбивано, або не слухано, Го-
сподь заслав на них дикі народи. Післав
на них Бог неволю. І дармо кидалися
жиди, покликувалися, що вони сини
Авраама, дармо шукали помочі. Це все
нанішо здалось! Аж коли не визнали: „Ти
справедливий у всім, що на нас прийшло,
бо Ти вчинив правду, а ми творили
безбожіє“ (Єздр. IX, 33), тоді Господь
відвертав від них ті кари.

Ось це дії, що колись відбувалися
з вибраним ізраїльським народом. Дії
людські — це дії гріхів! В руках Божих
один нарід — це молот, інший ковадло
і наоборот.

А пригляньмося нашему українському
народові. Чи в нас від самого заснування
християнської держави св. Володимиром
був лад і порядок?

Йшов брат на брата від давен-давна аж
до сьогодні! А скільки було відступників
від християнської віри? Ось, при-
гляньмося діям сьогоднішніх днів чи
мало вже відступників ось тут між нами

на еміграції, а скільки їх в Краю? Скільки ж то братів переходило і переходить до тaborів ворогів і враз з ними, з смертним мечем йдуть на брата свого, щоб стерти його з лиця землі!

А чи це вже не вистарчав, щоб стягнути на себе Божий гнів?

О, Україно, які велики гріхи Твоїх синів! О, Україно, скажи, що ті всі нещастя, які стрінули Тебе — це гріхи Твоїх синів, це гріхи розпусти синів Твоїх.

Ні вигнання, ні спільне нещастя не направило нас. На жаль, діється те саме, що колись. Ми дальше сваримося, живемо в незгоді. Не має в нас тієї братньої любові основаної на Христових засадах.

А як в нас зі сторінкою релігійною? Маємо під боком церкви, а чи ми часто заходимо до них; може і зовсім не заходимо?! Чи ми ще тямимо слова Господні: „День святий святкувати“?

В такому стані, коли ведемо боротьбу за самостійність, чи можемо числити на

Боже благословення?

1 не складаймо вини одні на других, старші на молодших, молодші на старших, бо ми всі винні! Ті, що в Краю не мали часу видобутися на якесь провідне становище, показалися ось тут на еміграції чим вони, якими дорогами вони йшли, та йдуть.

З якими людьми ви тут нераз лучитеся? Які читаете книжки, які визнаєте та поширюєте засади? На чим зужили ви силу ваших душ, на чим силу вашого тіла?

Браття, баймося в груди враз із добрым розбійником, та кличмо: Боже будь милостивий нам грішним, а почуємо слова спасення, почуємо слова потіхи ще на цій землі, та Господь верне нас до вільної нашої Батьківщини — любої України, а колись враз із добрым розбійником будемо спасені у вічності.

о. Іван Гасяк

3 ЛЕМКІВЩИНИ В НІМЕЧЧИНУ

(ОПОВІДАННЯ ВОЯКА УПА)

(ЗАКІНЧЕННЯ)

На Лемківщину повернулися ми четвертого жовтня і зараз же почали готовитися до зими. Найважіше і одночасно, найтяжче було постаратися про харчі. Бараболі ми принесли з поля, а все інше дістали при помочі кількох селян з села Мокрого, які ще залишилися після виселення і про яких ми довідалися щойно повернувшись із Словаччини. Ці кілька українських родин залишилися тому, що працювали, як фахові робітники в копальні ропи в селі Мокре і поляки не мали ким їх замінити. Ці люди, як свідомі українці, не забули хто вони і не цуралися нас, українських повстанців, а навпаки — чим могли допомагали нам, горнулися до нас серцем і душою та нетерпляче очікували хвилини, коли вибухне війна, яка прinese волю і крашу долю Україні та її

народові. Ці кілька родин були переселенні на кожному кроці польським військом, міліцією, О.Р.М.О., а навіть польськими осадниками, які називали їх бандитами та закидали їм співпрацю з українськими повстанцями.

Багато довелося цим українцям-лемкам витерпіти від польського наїздника, але все це не змінило їх відношення до нас, вони називали нас своїми братами, оборонцями. Нам давали ці селяни читати листи від своїх рідних з заходу, в яких останні писали, що скоро все зміниться і вони повернуться на свою рідну землю. Як видно з цього — українці-лемки, вивезені на західні польські землі не забули й там хто вони і в своїх серцях плекають любов до рідної землі, а в пам'яті їх залишилися слова правди, кинуті туди нашими друзями.

ми—повстанцями.

Дозволю собі ще коротко згадати, як виглядали наші села після останнього ви-селення наших людей на захід.

На цілому терені де ще недавно, серед садів, красувалися гарні українські села, тепер немає ні однієї хати; все попалене, знищено. Тільки вітер сумно вис та розносить по полю попіл із спалених українських хат та з іншого майна, запрацьовано-го населенням. Поля позаростали бур'яни-ми. Тільки де-не-де видно шматок краще управленого поля, та з нього користас тепер не його власник, не українець—лемко, але польський осадник—гураль.

І жного вечора чути співи з польсь-ких сіл. Це співають ляхи, напивши-ся самогону, який виробляють з бараболі за-браної з українських сіл. Ім весело—вони тішатися з недоліків українських селян, користуючись іхнім майном. Однак, не тільки співи чути. Дуже часто чути стріли; це стріляє варта в польських селах. Погрек бували українські села ляхи не мають спокійної совісти. Вони кожної хвилини сподіваються відплати зі сторони українських повстанців, а дріжачи від страху стріляють для відваги — Богом і в вікна...Хоч українські села попалені українське населення вивезене на захід і про нас повстанців поляки за остані часи чули не багато, однак польське військо не мало спокію і продовжувало дахи облави по лісах за «бандеруфцами». В лісі щоденно рух: ляхи рубають дерева та уряджують полісування. Та незалежно від всього цього, в тім самім лісі довелося нам перебути зиму 1947/48 р. р.

Дня 5-го жовтня вернула на Лемківщи-ну також Б. С. Б. стративши на Словаччині провідника Максима та ще двох бойків. Вони готовалися зимувати в лісі на Буковині, туди перейшов також провідник Бізон. Нас лишилося 3-х: я, Зірка і Річка.

Зимували ми в криївці. Криївка не-велика — 3-х 3,5 метра. В криївці мали ми на зиму харчі (в тім і вода), дрова та трохи нафти. Завдяки легкій зимі ми мали змогу деколи виходити наверх, а навіть кілька разів ходити до села. В березні підійшла до криївки вода вище колін і наслідком цього друзі, Зірка і Річка, по-

важко захорували.

На весну почали ми підготовлятись до відходу. Від українців в села Мокрого одержали ми білизну, взуття та трохи сухарів на дорогу. Від провідника Бізона не мали жодної вістки, а вже починається місяць травень і вирішили ми піти до нього, хоч не знали де знаходиться колиба Б.С.Б., в якій перебував провідник Бізон.

На Буковині ми знайшли колибу Б.С.Б. по їх елідах та зайдли туди. Від провідника Бізона довідалися ми, що відходить на захід до окупаційних зон тепер не вільно і ми мусимо чekати дальншого наказу. З тим ми вернулися до своєї криївки, в якій перебули до липня 1948 р. З по-чатком липня, прибувши до провідника Бізона, ми довідалися від нього, що зв'язку на схід нема і що ми всі таки відходимо на американську зону Німеччини. З Буковини вийшли групою 8-ми осіб: провідник Бізон, другий — Зірка, Річка, Бурко, Мирон, Хмаря, Василь (український селянин, який, переслідуваний поляками, укривався в лісі та останньо перебував в колибі Б.С.Б.) і я. Б. С. Б. залишилося ще на місці для полагодження деяких справ і кілька днів пізніше мала також відійти.

Від Б. С. Б. довідалися ми, що в Бескиді залишилася ще група Соловія в числі 5-ти чол., та на Хрестатій — група Бориса — 7 чол.

Наша група з провідником Бізоном вийшла з Буковини 3 липня, а 4-го перей-шла польсько-словачький кордон. В дорозі ми задержалися кілька днів над ріками Олтавою і Топлею, не будучи в стані перейти цих рік через велику воду, тому Б. С. Б. випередила нас на кілька днів.

Група наша перейшла в цілості майже всю Словаччину і щойно за високими Татрами група наша розділилася на дві групи по 4 чол. Сталося це 2 серпня. В одній групі лишилися: провідник Бізон, другі Зірка, Хмаря і Василь, у другій: я, др. Річка, Бурко і Мирон. Такий розділ був потрібний з огляду на добування харчів та взагалі на легше, скоріше і незамітніше посування в терені. Як перша, так і друга групи мали компаси і мапи.

Зараз же другого дня по розділі, себ-то 3-го серпня, друг Мирон відлучився

від нас при переході ріки Орані заливничним мостом в Оравськім Подзамку і ми далі пішли втірох. Без жодних пригод дійшли ми аж до Межиріччя, де мали першу невелику перестрілку з чеськими жандармами. В тій перестрілці немали ми жодних втрат. В дальшій дорозі дійшли ми щасливо аж до Одерських верхів де в селі Веселі, коло м. Одри стрінуло нас несподіване нещастя.

Дня 21 серпня, увечорі в селі Веселі, до якого ми зайшли на організацію харчів, наскочили на нас чеські жандарми і між нами і ними зав'язалася перестрілка, в висліді якої друг Бурко зістав убитий, а я поранений. Від убитого друга Бурка не вдалося нам зібрати нічого. Я при помочі друга Річки дістався до близького ліса, де перебули ми протягом 2-х тижнів і за цей час я лікував свою поранену ногу. Після мого відлідання ми рушили в дальшу дорогу і 4-го вересня стрінули вчителя з села Любомира, від якого довідалися, яка доля зустрінула групу провідника Бізона.

29 серпня, коло м. Одри група пров. Бізона, зауважена гайовим в лісі під час відпочинку, хотіла перейти через шосе у другий ліс. При переході група зауважила недалеко чеських вояків і негайно заховалася під мостом, думаючи що чеські вояки їх не запримітили. Однак, чеські вояки, запримітили групу пров. Бізона оточили її і примусили здати зброю.

Пізніше, на допитах, (як оповідав нам учитель), сам провідник Бізон зізнав, що вони вже самі думали зголоситися на чеську поліцію в тієї причини, що вже кілька днів голодували і не могли здобути харчів, тому при зустрічі з чеськими вояками навіть не стріляли.

Про все це довідався учитель від свого товариша — чеського жандарма.

Учитель цей оповів також точно звідки, були ці зловлені, як були убрани, яку мали освіту та чим занималися в цивілі. З усього цього догадуюся, що це була група провідника Бізона. Зловлену групу чеські вояки відправили до м. Одри. На мое запитання, що роблять чехи зі зловленими українцями, учитель цей відповів мені, що їх віддають до таборів праці. Чи передають їх більшовикам, або полякам

він не зінав.

Від дня 3-го вересня йшли ми вдвох, я і друг Річка. В цілій дальшій дорозі не мали ми злих пригод. Кордон чесько-австрійський перейшли ми 20-го вересня коло м. Славоніце і посувалися далі на захід вже австрійською територією (большевицька зона). Населення австрійське ставилося до нас дуже прихильно, хоч на харчі було дуже скуче.

Австрійські жандарми нас не переслідували, більшовицьке військо про нас і не знато.

Дня 29-го вересня перейшли ми австро-німецький кордон коло міста Вегшайз і посувалися далі в напрямку Пасау. 3-го жовтня в селі Лемілз стрінули ми українського священника о. Пирога та за його помічю дісталися в той же день автом до Пасау, до українського комітету. Комітет спрямував нас на американську комендантuru, де ми зголосилися та здали зброю. Виробивши в Пасау кенкарти ми перейшли до Регенсбургу, де так до сьогодні, ц. с. 17. 10. перебуваю в шпиталі.

Kic.

О. Олесь

В моїй душі...

*В моїй думі гремлять перуни,
Мій мозок ріжуть блискавки...
О, де ви, де ви, златі струни,
Шаблі кобзарської руки?...*

*Розвійті ніч, зметіть порги,
Розбийте пута хоч на мить,
Бо гнівна пісня без дороги
Мені все серце спопелить...*

*Hi, тихо, тихо, струни грайте
У цей страшний, проклятий час...*

ЗА НОВИЙ КОНОТОП

Коли вмирав перший гетьман України, Богдан Хмельницький, козацька рада вибрала за гетьмана його молодшого сина, Юрія. Цим вибором козацтво хотіло віддати шану Великому Гетьманові. Козацтво вірило в це, що син, маючи в своїх жилах кров так великого чоловіка, не буде гіршим від батька. Та помилилась козацька старшина. Слабовитий та малоздібний Юрій не вступив батька. Неспокійні часи, які нависли над Україною вимагали, щоб гетьманська булава знайшлася в руках людини з сильним умом, людини, з великою впертістю. І на те, так відповідалъ не становище вибрано генерального писаря, та дорадника Хмельницького, Івана Виговського. Розумний досвідчений політик та добрий український патріот, Виговський відіграв велику роль в українській закордонній політиці і це його знання та досвід одінила козацька старшина.

Щоб забезпечити Україні самостійність дати їй змогу до розвою, Виговський використовуючи міжусобиці сусідніх Україні держав, нав'язував з ними корисні для України взаємини. Не забув Виговський про одну з найгрізніших сусідніх держав Московію. Її загарбницькі заміри супроти, України — були для гетьмана одною з найповажніших проблем. Щоб дати відсіч тій навалі з півночі, Виговський нав'язував приятельські взаємини в державами, які були менш небезпечні.

Виговський готовувався до зудару між, Україною та Московією.

Москва оцінивши неприхильні заміри Виговського супроти неї, почала поборювати гетьмана на кожному кроці. Таж сама Москва підтримувала повстанський рух Пушкара проти Виговського, вона ж підбурювала козацтво. Виговський здушив повстання, але й з тим самим зірвав цілковито з Москвою та сповістив європейським державам про її зрадливі заміри.

Зриваючи з Москвою, Виговський підписував трактат з польським урядом в Гадячі в 1658 році, на підставі якого Україна вступила в союз з Польщею.

Сама ідея нової спілки з Польщею не

тішилась популярністю в Україні, але Виговський, маючи за собою поляків, рішився розпочати війну з Москвою. Московські гарнізони, які рядили в Україні, як у власній державі вибито.

Москва побачивши, що тратить Україну, що тратить шпихлір без якого їй не існувати, висилає в 1659 році проти Виговського велике військо під начальством князя Трубецького. Московське військо перешло українську границю та обложило Конотоп. В той час Виговський здавав собі справу в важливості моменту. Він зібрав українське військо та на спілку з татарами розгромив московське військо на річці Соснівці недалеко Конотопа. В битві погибли 30.000 московських вояків. Знищено найкращі московські полки. Трубецький поспішно відступав під Путівль. Україна була вільною.

Так, коротко описуючи, виглядала перемога під Конотопом. Чи богато ми мали таких Конотопів? Конотоп був лише один, помимо того про нього чомусь дуже мало згадується Під Конотопом українське військо зничило орди московських наїздників. Під Конотопом українське військо було переможцем.

І яка ж велика ріжниця між Конотопом і Полтавою, між Конотопом і Крутами, Базарем.

Під Конотоп йшли озброєні вишколені полки, їх були тисячі, вони були досвідчені в боях. Вони вірили, що перемога над наїздником — це вільне життя, на вільній землі.

Під Полтаву йшли полки а з ними йшов досвідчений полководець, але під Полтаву йшла зрада Галагана.

Під Крути не йшли полки, не йшли полководці. Під Крути йшла група молодих недосвідчених юнаків, але в них була любов до батьківщини, це почуття посвяти для низвищого ідеалу — здобуття Української Соборної Самостійної Держави. Але сто-кратні сили ворога змели горстку героїв. Про них вічно памятатиме український народ. Крутянці вказали нам, як вмирати за Батьківщину. Дух Крут зродив нових

крутянців — героїв членів ОУН, бійців УПА. Ми гордимося Крутами, бо других Крут на світі немає.

Лише Крути це найбільша трагедія нашої історії. Трагедія тому, що замість полків, бригад, під Крути пішло лише 300 вірних синів. Де ж були інші? Хіба в інших не було відваги? Хто відповідає за трагедію Крут? Ті, які ставили за найвищий ідеал самостійність України, чи ті, які в велику хвилину „бути чи не бути“ посвячували самостійність України для добра російського імперіалізму.

Не Полтав і не трагедії Крут нам

треба — для нас переможні Конотопи. Не зрада Галаганів і не легкодушність українських „псевдо-демократів“ принесуть нам перемогу.

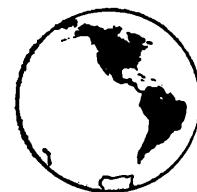
Хай Конотоп стане символом побіди над споконвічним ворогом України Москвою білою чи червоною. Хай чини Конотопів пишуть сторінки нашої історії. Хай Конотоп виховувє нове покоління до боротьби з загарбником. Вірмо, що новий Конотоп принесе визволення для України.

Б. Лихолат

ЗЕМЛЕЗНАННЯ

(ПРОДОВЖЕННЯ)

Підсоння України

Україна майже однаково віддалена від гарячих країв, що лежать на півдні та від зимних, що лежать на півночі. Підсоння України є умірковане. Ні великої гарячі, ні великого холоду в Україні не бувас, хоч нераз спека в літі чи мороз у зими добре дошкулить.

Всюди в Україні мабмо, як це звичайно буває в уміркованім підсонні, чотири пори року, весну, літо, осінь і зиму. Кожна з них приносить із собою зміну теплоти й погоди, зміни в життю рослин, звірів і людей.

Наше українське підсоння дає нам протягом року велику ріжнородність теплоти й погоди — не так, як це буває в гарячих чи зимних краях.

Українська зима гостра й сувора, але порози звичайно не тривають довго. В південній Україні море змягчує зиму, горська вода, як і всяка вода, поволі нагрівається але зате довго держить тепло

ї віддає його повітря в осені і зимі. Тому в південній Україні зима триває ледви два місяці. На південному березі Криму зими майже цілком не має, бо там від півночі, захищають гори від студені. В інших землях України триває зима не більш як три або чотири місяці.

Весна в Україні буває коротка і тепла, по ній дуже скоро приходить літо. Воно по всій Україні три до чотири місяців довге і все буває гаряче. В південній Україні спека буває нераз дуже велика. Українська осінь звичайно гарна і тепла. Щойно під її кінець, у жовтні та листопаді приходять холоди й слота, що тривають декілька тижнів. По тім уже настає знову зима.

В українських горах підсоння холодніше, як на долах і то впродовж цілого року. На найвищих верхах Карпат і Кавказу підсоння таке холодне, як у зимних краях

під бігунами.

В Україні підсоння доволі вітряне. Буйні українські вітри свободно гуляють по широких просторах. Північна Україна має переважно вітри від заходу, вони приносять з над океану дощові й снігові хмари. Над південною Україною панують східні вітри, звичайно сухі та приносять гарну погоду, літом спеку, зимою мороз. Північні вітри від Московщини, приносять на Україну все холод і погану погоду, південні вітри, від Чорного моря та від верховин, тепло, деколи дощ, бур'ю та громовицю.

Підсоння України радше сухе чим вогке. Однаке по всій Україні паде води, снігом чи дощем, доволі. Рослини всюди по Україні можуть рости і розвиватися. Тільки в північному Криму та на східнім Підкавказзі бував дощ за мало. Зате в українських верховинах, в Карпатах, у кримських горах та на Кавказі дощ і снігу, дуже

багато. Там за рік впаде стільки води повітря, що на низовій Україні у двох або у трьох роках.

Найбільше дощу паде на Україні у вчаснім літку, у червні, тоді, коли його найбільше треба рослинам. Тільки на південному кримському та кавказькому узбережжю випадає найбільше дощу в зимі.

Українське підсоння одно з найгарніших на землі. Тепле літо позволяє чоловікові плекати всяке збіжжа, городину, садовину, худобу.

Українська весна тепла і сонячна з її голубим небом і різким повітрям, дала українцям тиху погідну вдачу; гарне гаряче літо і погідна осінь зробили українця передовсім хліборобом, а його землю, медом і молоком привучим краєм, найгарнішим між усіма краями цілої землі.

С. Гудницький

ВТЕЧА

Оповідання

— Закінчення —

„Будьоновці тут в найближчому від нас селі. Браці збиралася, мабуть, робити на нас облаву“.

Недовго прийшлося чекати. Знову зацокотили кулемети й змучені тривогою і безсонням люди кинулись ховатися. Сила просив людей розбегтися по лісу і ховатися поодинці, але молодь, особливо дівчата не хотіли з ним розлучатися. Сила тоді завів всіх між густі кущі й наказав лягти на землю. Коням, щоб не хропли й не ржали — позакручували верхні губи.

Сила теж ліг на землю, а Івась лежав між одяжею на возі й міцно тримав за віжки запряжені коні.

За кущами почувся кінський тупіт, і десь близько коло кущів затріщали сухі гілки.

Коні, що стояли в густих кущах, настовбурили вуха, але мовчали. Раптом зацокотів кулемет, кулі вдарили по возі, й

глухо загуапали по одежі. Люди лежали мовчи й майже не дихали.

Івась, заплюшивши очі, прощався з своїм дитячим життям, за якого він не зазвав ще нічого, крім горя. В його думках промайнув образ батька, потім матері й сестрички. Де то тепер вони? Чи живі! Чи вони знають, що Івасеві смерть заглядає в очі? Чи думають вони про мене? Прощайте мої рідні... Боже, зупини над ними руку ката-наїзника...

Большевики недовго обстрілювали кущі. Мабуть, переконавшися, що там нікого немає, поїхали далі.

Коли все затихло, нещасні загнані хижаком-чужинцем люди, почали помалу підійматися з землі. Всі були живі, не було навіть і поранених. Потім всі стали обличчям до сонця, що піднімалося над лісом і почали молитися, дякуючи Богові, що зберіг

іх від близької і наглої смерти.

Аж після того хтось нагадав, що потрібно всім хоч трошки з'їсти, бо вже третій день ніхто нічого не мав в роті.

Почали розв'язувати, хто мав, торби й шукати за іжею. Давали в першу чергу тим, хто тільки з душою вискочив з села й тепер не мав чого їсти.

Коли найлися, почалася нова мука — всіх мучила спрага. Коні теж хотіли пити. Так мучилися до вечора, а ввечері рішилися поїхати до лісника. На щастя большевиків уже в лісника не було. Люди й коні мало не всю воду випили з маленької криниці.

Ночували знову в лісі, за двадцять п'ять кілометрів від свого села.

Вранці Сила вирішив їхати додому. Іvasя він посадив на воза й нахрив зверху кожухом, а за возом їхала його племінниця вершки.

В'їхали до найближчого села, а потім виїхавши на велику дорогу, попрямували до свого села.

За селом, біля лісу, їх зустріли два вершники, коні під якими ледве трималися на ногах.

„Стій! Адкудова єдеш?“

„Везу хлопця до лікарні“ — відповів Сила.

„А вона“ — показав він на дівчину.

„Вона пасла коні в лісі“.

„Злаш!“ .

Буденівець переклав своє сідло на коня Силиної племінниці й поїхав далі.

Іхали помалу, бо попереду їхав большевицький обоз з награбованим людським майном.

Дома Іvasева маті дуже хвилювалася за долю Іvasя і чоловіка, але боялася хоч чим-небудь виявити своє хвилювання перед розбещеними катами, які щовечора, повертаючись з лісу, показували закривальні шаблі й похвалялися скільки вони зарубали людей. Один навіть сказав: „Відіш тъотка кров, ето севодні зарубав одного мужчину с мальчиком“.

Горло їй стиснуло мов щищами, ющоб не показати своїх сліз, вона залязла на піч і там нишком проплакала до ранку.

А вранці, взяла лопату та кошик й пішла на город, який був поруч шляху, наче б то қопати картоплю, а справді — пильнувала: чи хто не йде з лісу, чи хто не подасть їй вістки про сина й чоловіка.

Біля неї стояла сусідська дівчина — Єлісавета й теж пильно дивилася на дорогу, якою йшов довжезний обоз з награбованим селянським майном.

„Тітко, тітко! — ваші коні пішли в обозі закричала Єлісавета. Коні впізнали свою господиню й зупинилися. Стара кобила повернула голову й голосно заіржала Буденець віскочив з воза і підскочив до жінок:

„Што, лошадей узнала?“

„Ні, ні, то я...“ й непритомна впала на землю.

„Знаю я вас, бандитов,“ й розлючений, вискочивши на воза, почав немилосердно бити коні, які не хотіли відходити від своєї господині. Кобила ще раз повернулась, жалібно заіржала й неохоче рушила в невідому путь, назавжди від своїх добрих господарів.

Іvasева маті ще довго лежала, а потім Єлісавета її підвела і відвела до хати.

Вона вже довідалася... Йй принесли в лісус... Вона тепер добре знає... знає, що її чоловік і синочок загинули страшною смертю і вона з маленькою доночкою залишилася одинокими, безпорадними сиротами.

Маті взяла доночку на руки, й сівши на прізвібі, обов'є гірко заплакали. Раптом зацокотів віз і Сила в'їхав на подвір'я.

Іvasя скинув кожуха, що прикривав його, і простяг до матері руки.

„Мамо!“

Маті скопила Іvasя на руки й не вірила своїм очам...

„Сину, це ти? Ти живий? Ти повернувся?“, й тиснула його до себе, наче боялася ще раз втратити його.

Сила поскадав всі речі, ющоб не накликати на себе підоаріння, поїхав додому.

„Де-ж, сину, тато“ — боязно запитала маті Іvasя.

Іvasя довго розповідав матері й сестрі, як вони розлучилися з татом, як тікали

від большевиків, як їх ловили й, як по них стріляли.

„А тепер я не знаю де мій татко; так як він мабуть не знає де я“.

Вже вечеріло, а вони все сиділи на приязбі, а перед ними кутою лежали їх речі.

Вже зовсім пізно, зза повіткі вийшов у двір Івасів тато тільки з одною кінською вуздечкою в руках.

Всі скочились з приязби й кинулися до нього. Він простяг руки й тихо

промовив: „Ви всі живі, і ти Івась вдома?“, і бессило сів на приязбу біля хаги.

Івась перший раз в житті побачив, як по батькевому обличчю потекли сльози. Це були сльози радості після страшних переживань, а разом з тим і сльози величного страждання та своєї безпорадності й бессилля.

Степан Глід

Джон Мілтон

Заспів до „Л'Аллегро“

Геть, клята Мелянхоліс,
Роджена Кербером і ніччю-тьмою,
Що чайся в печері Стиксу
Поміж страховицами, зойками і гнилю!
Пропадь у темний льох,
Де ніч журлива стелить свої крила
І гайдко кряче ворон!
Там у пречорній тіні строгих скал,
Чімхастих як твій волос,
Навік в кімерійській пустелі жий!

А прилинь Ти, богине ясна, вільна,
В небо внесенна Евфrozино —
Веселосте улюблена усіми!
Тебе-то привела із Граціями двома
Для івою увінчаного Бакха
На світ красавиця — Венера.
Чи пак (як інші співці кажуть)
Весельчак Зефір, що весною віє,
Іграючись із Ранньою Зорою,
Тоді як стрів її край лісу у діброві
На постілі з фіялок синіх
І свіжих рож, що у росі скупались,
Сповнив її Тобою, доню мила,
Так жвава і весела і вродлива.

Переклав В. Микула

ПОЯСНЕННЯ:

Л'Аллегро — веселий чоловік,
Кербер — у греко-римській мітології сторож підземного царства.
Стикс — ріка, що оточує підземне царство
Кімерія — казочна країна півночі
Евфrozина — богиня веселості

Цікаві винаходи

Винайдено радоровий прилад, який дає можливість бачити в землі всі літаки, які знаходяться в повітрі в обсязі 30 км. і тим самим допомогти їм приземлюватися в темряві та густій мряці. Прилад пізніше удосконалений, застосовується в морському і повітряному плаванню.

Контрольна електронічна паличка дозволяє летунові з одною рукою керувати літаком — бомбардувальником.

Удосконалено електричний мікрометр чутливий вимірювати речі величиною одної десяти мілонової частини одного інча, без потикну до них.

Відкрито нові первні — 95 і 96 через розбиття уранію 238 і пютонію 239.

Радіоактивний фосфор впорскнений в запліднену мишу, був знайдений в новонародженні мищі три місяці після того.

Астрономи відкрили нову вибухаючу зірку, сто мільйонів разів яскіншу за наше сонце.

Відкрито нові комети du Toit III, du Toit IV і Friend-Peltier.

Досліджено, щоколо шість подвійних зірок мають навколо одної або обох своїх складових частин кола горючих газів, подібно як планета Сатурн.

Грації — мітологічні постаті, ласки

Бакх — бог вина, забав

Венера — богиня любові

Зефір — лекий східний вітерець

Меланхолія — смуток.

Джон Мілтон — славний англійський поет з часів панування королеви Єлизавети у XVII ст.

СУМ у широкому світі

ОБ'ЄДНАНИЙ З'ЇЗД КРАЙОВИХ КОМІТЕТІВ СУМ-у В НІМЕЧЧИНІ

17 червня 1950 р., в таборі Ляйпгам, відбувся Об'єднаний З'їзд двох Крайових Комітетів СУМ в Німеччині. З'їзд мав повний діловий характер і виніс постанову про об'єднання обох Крайових Комітетів в один на цілу Німеччину, вибрав нові керівні органи Крайового Комітету з другом Леником Вол. на чолі та ухвалив такі, резолюції:-

Учасники Об'єднаного З'їзду Крайових Комітетів Спілки Української Молоді англійської та американсько-французької зон Німеччини, вислухавши звітів Крайових Комітетів:

1. Дійшли до переконання, що Крайові Комітети СУМ трьох зон Німеччини проробили продовж звітового року велику працю в чілянці поширення організаційної сітки, побільшення членства та поглиблення освітньо-виховної праці, за що учасники З'їзду складають проводам цих Крайових Комітетів особливу подяку.

2. Стверджують, що коли Країо i

Учасники Об'єднаного З'їзду

Комітети СУМ трьох зон Німеччини виявили широку ініціативу на відтинку організації освітньо-виховного ціла,—то збоку поодиноких осередків не завжди мали належну підтримку.

3. З признанням відмічають працю осередків СУМ в Берхтесгадені, Мюнхені—Фраймані, Інгольштадті, американсько-французької зони, та працю осередків СУМ в Зеедорфі, Геттінгені, Галендорфі, Мюнстер-Орелі англійської зони, які безпереривно аж до сьогоднішнього дня зрацово виконували свої обов'язки.

4. Стоять на становищі, що загальний успіх праці залежить не так від одноразових, хоча навіть близкучих виявів, але в більшій мірі від жертвенної безперебійної, щоденної праці кожного сумівника.

5. Учасники Об'єднаного З'їзду Крайових Комітетів СУМ дійшли до переконання, що з уваги на поголовний відплів української молоді з Німеччини та в парі з цим зменшення можливостей праці—належить оба Крайові Комітети, а саме: Крайовий Комітет СУМ на англійську і Крайовий Комітет СУМ на американсько-французьку зони об'єднати в одне тіло - Крайовий Комітет СУМ в Німеччині.

6. Вважають що об'єднаний Крайовий Комітет в Німеччині повинен: а) і надалі в своїй праці мати завжди перед очама образ воюючої України та її потреби, б) завжди високе нести прапор СУМ, на якому вириті слова: »ГОГ і УКРАЇНА«, в) мати на увазі, що підставою моральної сили сумівця мусить стати глибока і незрушина віра в кінцевий успіх визвольної боротьби, яка каже кожному сумівцеві: „Contra spem spacio“ (проти єдії надіятася) а далі перечеркати себе, коли йде про добро інтереси нації, г) пам'ятати, що СУМ тільки шляхом самоідречення кожного сумівця зокрема, здобуде силу опанувати середовище, серед якого працює.

7. Складають щиру подяку Екзархам обох Українських Церков та їх опіку й

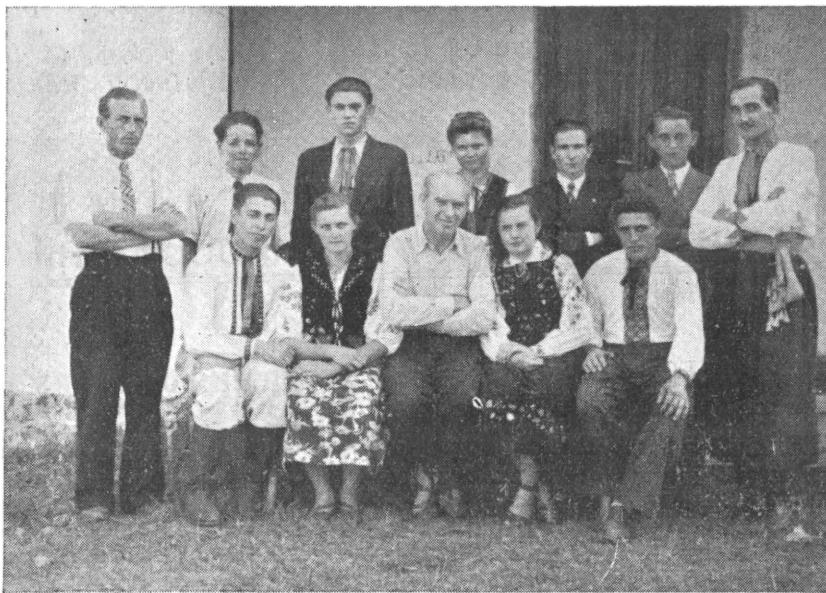
допомогу Спілці Української Молоді і за щоб не зважаючи на чисельні наклепи різяявляють, що релігійне виховання молоді, них ворожих сил, вступала в ряди СУМ, де поглиблення релігійної освіти і вірна служба єдино мав можність готовити себе на майбутнє Богові, і буде одним із найважніших бутівок Української Революції. прямувань Спілки

10. Учасники Об'єднаного З'їзду Крайового Комітету СУМ в Німеччині звернути особистій українській молоді, яка в рядах УПА ливу увагу на розгорнення і поглиблення чином і кровю засвідчує свою любов до праці на відтинку Юного СУМ-у, що являє БАТРКІВЩИНУ і прирікають, що своєю сильною та майбутньою сильна і могуча Спілка щоб стати гідними боронити честі України Української Молоді. і перебрати колись меч із їхніх стомлених

8. Доручають Об'єднаному Крайовому йових Комітетів СУМ пересилати привіт Комітетові СУМ в Німеччині звернути особистій українській молоді, яка в рядах УПА ливу увагу на розгорнення і поглиблення чином і кровю засвідчує свою любов до праці на відтинку Юного СУМ-у, що являє БАТРКІВЩИНУ і прирікають, що своєю сильною та майбутньою сильна і могуча Спілка щоб стати гідними боронити честі України Української Молоді. і перебрати колись меч із їхніх стомлених

9. Закликають українську молодь в руки. Німеччині, яка стоїть ще поза СУМ-ом,

—ий

*Група курсантів-сумівців в Кармен дель Парања, Парагвай.
Посередині керівник курсу і організатор СУМ-у в Парагваю д. А. Кущинський.*

СУМ і ПЛАСТ

Представники Центрального Комітету Спілки Української Молоді і Головної Старшини Союзу Українських Пластунів, продовжуючи традицію дотеперішньої співпраці і порозуміння між обома організаціями, на спільному засіданні в Мюнхені дня 24 червня 1950 р. до-

говорилися згідно в наступних питаннях:

1. Попередні домовлення Проводів обох організацій, а то з 15 листопада 1947 р. і 20 листопада 1947 року про те, що принадлежність молоді у віці її фізичного і духового формування одночасно до обох організацій з погляду педагогічного і організаційного є недоцільна, — остають

- надальше в силі. Тому пластуни не належать до СУМ-у, а члени СУМ-у не належать до СУП.
2. Центральний Комітет СУМ-у стверджує потребу замінити Тимчасовий Правильник Юного СУМ-у з квітня 1949 р., який не впovні відповідає вимогам ЮСУМ-у, — новим правильником, в якому не має бути збіжностей з пластовою системою виховання. Для цієї мети Проводи обох організацій будуть порозуміватися між собою.
 3. Тому, що рівночасне членство в обох організаціях є з педагогічних причин недопускальне, всі випадки вже існуючого подвійного членства будуть унормовані — в зміслі розмежування — Головною Пластовою Старшиною чи Центральним Комітетом СУМ-у індивідуально, з увагою
- на особисті бажання тих членів і на добро обох організацій.
4. Головна Пластина Старшина вважає доцільним, щоб старші пластуни-сесіонори там, де того вимагають умови — працювали в міру сил і можливостей для СУМ-у, під умовою бездоганного виконування іхніх пластових обов'язків.
 5. Проводи обох організацій закликають свої низові клітини і надальше уникати всіх можливих непорозумінь і співпрацювати згідливо для добра української молоді.

Підписали:

За СУМ: *О. Калинник*
М. Кушнір, Г. Наняк.

За СУП: *А. Фіголь, О. Бойчук,*
В. Янів, І. Манасширський.

З життя СУМ-у у Великобританії

ПРИВІТ б. ГОЛОВІ У.Д.П.

30 червня, в дев'яту річницю Проголошення Відновлення Самостійності України у Львові, представники Крайового Комітету СУМ-у відвідали, перебуваючого в Лондоні, бувшого Голову Українського Держ. Правління, Президента Центрального Комітету АБН, Пана Ярослава Стецька, щоб за звичаєм синівської пошани до визначних українських державних мужів, привітати його.

В імені Крайового Комітету СУМ, б. Голову Укр. Держ. Правління вітав друг Деременда Я., а д. Крушельницький І. передав скромний подарунок від сумівської молоді в формі настільного приладдя до писання.

Зворушений несподіванкою, б. Прем'єр дякуючи, сказав, що признання за історичний Акт 30 червня належить найкращим української нації.

ХРЕЩЕННЯ ОСЕРЕДКУ СУМ В ОЛДГАМ

Ольдгам — це місто Лянкашіру, в якому, крім інших національностей живе майже 500 українців. Всі вони працюють в текстильних фабриках, а приїхавши пізно з праці і впоравшись коло себе, беруться до суспільно-громадської праці. В місті існують відділ СУБ і Осередок СУМ, Суспільна Опіка та відділ Об'єднання бувших укр. воїків. При Осередку СУМ-у, який нараховує 62 члени активно працюють: драм.-гурток під проводом д. О. Б. хор, під проводом л. п. Грабовського та споргова дружина під проводом д. Дороша. 20. 5. 50 відбулося святочне хрещення Осередка на ім'я М. Міхновського. Вже місяць перед хрещенням було розіслано запрошення до сусідніх Осередків СУМ-у, але нажаль сусідні Осередки з транспортових причин, не взяли участі в святі хрещення Осередка. Коли ірийшов назначений день (20.5.50) вже з рана зібрались сумівці та сумівки, щоб приврати залю для цього урочистого свята. Сцена була прибрана двома прапорами: національним

та сумівським, над прапорами тризуб. По обох сторонах прапорів — сумівські кличі: „Бог і Україна“, „Честь України — Готов Боронити“, перед сценою образ Матері Божої та Сумівські гасла. Свято відкрив Гол. Комітету Осередку СУМ-у, друг Никифорук. Вітаючи священників обох укр. Церков: о. декана Гірняка та о. Опоку, які пізніше, відправили молебень і надали Осередкові назву М. Міхновського. По хрещенню місцевий Гол. СУБ-у друг Кружелецький подякував членам Осередку СУМ-у за співпрацю з Відділом СУБ. Реферат про М. Міхновського відчитав секретар Осер. СУМ-у д. Окунь, після чого декламу-

вав д. Яцюк, а хор вівспіяв три пісні. Слідуючою точкою був реферат на тему „Українська молодь на чужині“, відчитаний д. О. Б. по рефераті декламував друг. Яроцлий. На закінчення відбулися вільноручні вправи під проводом друга Кружелецького, а хор відспівав чотири пісні. По доповіді гол. К. О. СУМ-у було переведено добровільну збірку на пресовий фонд сумівського журналу „Голос Молоді“, яка дала £ 5:2:9 та відбулося спільне прийняття, а потім товариська весела забава з різними несподіванками. Присутніх понад 170 осіб. Окунь.

Сумівський та Субівський Хор, який виступав на Святі Осередка СУМ в Ольдгам.

ВИСЛІД АНКЕТИ „ГОЛОСУ МОЛОДІ“

15. 3. 1950 р. Редакція і Адміністрація „Голосу Молоді“ розіслала по всіх Осередках СУМ на цьому терені свій анкетний листок. Підсумовані відповіді на п'ять питань листка мали показати бежання читачів „Голосу Молоді“ відносно його дальнішої появи, змісту, ціни і т. п.

І хоч Ред. і Адмін. просили виповнити

і переслати анкетні листки на адресу Ред. найпізніше до 1-ого квітня ц. р., то до цього часу ми одержали лише 154 листки виповнені індивідуально та 2 виповнені загально двома Осередками СУМ у. Не відомо, що сталося з рештою розісланих анкет і тому мусимо ствердити факт, що сумівці не проявили своєго зацікавлення в цьому напрямі. Незважаючи на так мале число звірнених анкетних листків, ми все ж по-

даємо до відома загалові їх підсумки з надією, що решта вплине після цього оголошення.

І так в 154 індивідуальних листках і в двох від Осередків СУМ, учасники анкети одноголосно висловили бажання, щоб журнал „Голос Молоді“ появлявся даліше безперебійно.

48 осіб і один Осередок висловилися за таким самим змістом, як до тепер, але в поширеній формі. 44 читачі і один Осередок бажають, щоб крім статей іншого характеру, вміщувати найновіші звідомлення і матеріали про революційно-визвольну боротьбу українського народу на Рідних Землях, про Українську Повстанську Армію та про все з чим зв'язана боротьба українського народу за Укр. Самостійну Соборну Державу. 44 учасники анкети висловили своє бажання, щоб, крім інших матеріалів, поміщувати матеріали з історичного минулого українського народу та статті на всі загально-освітні і наукові теми.

31 голос є за тим, щоб крім всіх вище згаданих матеріалів, подавати більше статей на різного роду виховні теми.

9-го і 1 Осередок СУМ за тим, щоб інформувати про життя і працю Осередків СУМ на цьому терені і в інших країнах. 5 учасників анкети бажають більше світлин з сумівської діяльності. 3-го висловилося за лекціями англійської мови на сторінках журналу. 4 читачі залишають добір змісту журналу самій редакції.

77 читачів і 1 Осередок висловили бажання, щоб ціну журналу залішити такою самою, як до тепер, а саме: один шілінг і шість пенсів (1/6).

76 осіб і 1 Осередок СУМ пропонують зменшити ціну журналу до одного шілінга (1/-).

1 читач пропонує збільшити ціну до двох шілінгів (2/-).

Із всіх надісланих анкетних листків 111 висловилося за тим, щоб журнал „Голос Молоді“ появлявся місячно. 41 читач і 2 Осередки бажають одержувати

ти журнал як двотижневик, а 2-ох залишають це Ред. і Адмін. журналу.

Щоб дати можливість читачам зорінтуватися в загальних завданнях і побажаннях читачів до Редакції і Адміністрації журналу „Голос Молоді“, нижче поміщаємо декілька витягів з анкетних листків.

З Канади пише д. Фармус: „Журнал „Голос Молоді“ повинен бути властивим голосом молоді. В ньому має бути і надалі те, чим живе, дихає, чого так палко прагне українська молодь на Рідних Землях та по всіх країнах земної кулі. Він повинен гостро виступати проти всяких проявів в нашому еміграційному житті, які своїм змістом обезцінюють або стараються звести в нівець те, що здобув та здобуває наш народ ціною дорогої крові..“

Друг Лесів з Валлії бажає, щоб розповсюдити „Голос Молоді“ го цілому світі де тільки перебуває українська молодь, бо він є наикращим вартісним українського національного духа...

„Редакція повинна додожити всіх старань, щоб журнал став дійсно голосом молоді, молоді яка стає в авангард боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу, а зміст журналу щоб був для неї самоосвітником та дорожевказом до здійснення цієї мети“ — пише друг Шикула з Барбі.

Друг Лагодюк з Кранвіч пише: „Журнал вповні заслуговує на поширення і своїм змістом є корисний і цікавий. Бажаю Редакції, Адміністрації і всім співпрацівникам якнайбільше сил, енергії і незломної волі продовжувати його видання. Вітаю і клічу: Щастя Вам Боже!“.

На цьому місці ще раз закликаємо всіх читачів журналу „Голос Молоді“ виповнити і передати якнайскоріше анкетні листки на адресу редакції, яка в тотожна з адресою канцелярії Крайового Комітету СУМ в Лондоні.

Редакція і Адміністрація „Голосу Молоді“.

„ГОЛОС МОЛОДІ“ — місячний журнал української молоді

Редактор: Колегія.

“THE VOICE OF YOUTH” — *Monthly Magazine for the Ukrainian Youth in the U. K.*

Printed by R.K. PRINTING & PUBLISHING CO., 70, College Road, Harrow, Middlesex, England, and published by UKRAINIAN YOUTH ASSOCIATION, 49, Linden Gardens, Notting Hill Gate, London W. 2, England.

Друковано в Українській Друкарні „РІДНА КНИЖКА“.

